

اداره مرکزی :

آنقره ده ، استانبول جاده سنده آنقره
معارف امینلکی باشده کی دائره

استانبول بوروسی :

استانبولده ، باب عالی جاده سنده ۸۷ نوروده
دائرة مخصوصه

حیات

میان راه میان ... دیار راهای جوی حیات قاتلم ...
- عیبه -

نسخه سی هزارده ۱۰ غرورده

سه لکی پوسته ایله ۵ لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین ۵ دولار)

ایونه و اعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسه
مراجعت ایدیلیر .
یازی ایشلرینک مرجعی آنقره مرکزدر .

صافی : ۴۲

آنقره ، ۱۵ ایلول ، ۱۹۲۷

۲ نجی جلد

مصاحبه :

اساسی بر وظیفه

هانکی مسئله بی تدقیق ایتک ایستورسکز؟
صوک سنلرده چوغلان ، یاخود چوغلادینی
ادما ایدیلن اتحارلرک سبیلرینی می ؟ یالکز اتحار
وقوعاتی قید وثبیت ایتک کافی کلز . حادثه نك
ماهیتنی آ کلامق ایچون بونی نفوسک عددینه
نسبت ایتکی ، بیک ، یاخود بر میلیون نفوسه
قاج اتحار وقعه سی تصادف ایتدیکنی آ کلامی ،
بوعددی دیگر ملترلرله مقایسه ایتکه چالشمالی ...
جنايتلرک ، قضالرک آزالوب چوغلادینی می
آ کلامق ایستورسکز ؟ ینه نفوسک عددینی
بیلیمکه احتیاج وار . تولداتک نه مقدارده آرتدینی
وفیاتک نه درجه بی بولدینی ، بو حادثه لرک عمومی
وضعیت اعتباریله متقابل تاثیرلرینی تدقیق ایدره
دوغرو بر نتیجه آلق ایچون مملکتک عمومی
نفوسنی ، هر یاشده کی چوچوقلرک عددینی ،
قادرین وارکک نفوسی آراسنده کی فرقی قطعی
اوله رق بیلیمکه احتیاج واردر . تورکیه برزراعت
مملکتی در ، دیوروز . عیجا کویلرده نفوسک
عددی ندر ، شهرلرک کشافتی نه قدردر ؟
هر یرده اولدینی کی کویلردن ، تارلاردن قصبه لره
وشهرلره دوغره بر مهاجرت وارمی ، بونک
درجه سی ندر ؟ تورکیه نك زراعی استحصالاتی
ونفوسی آراسنده کی نسبتله ، دیگر مملکتلرک
نفوسنه نسبتله استحصالاتی آراسنده کی فرق
ندر ؟ ... معارفک کیت کیده ترقی ایتدیکنه
شاهد اولوبوروز . فقط عیجا اوقویان چوچوقلرله ،
اوقومایان چوچوقلرک مقداری نه قدردر ؟
مکتبلرده کی چوچوقلرک عددینی ، آ ز چوق

قطعی رقلرله بیلوروز ، فقط مملکتک تحصیل
یاشنده اولان بوتون چوچوقلرینک عددینی
بیلیموروز که اون بوندن طرح ایدره ک اوقومایانلرک
عددینی میدان چیقارالم . ینه نفوسک مقداری
بیلیمه دیکمز ایچون ، مملکتک معارف سوبه سی ، یعنی
ایلك تحصیل کور مشلرک یوزده قاج طوتدینی تمامیه
مجهولزدر .

بو مثاللری الی نه یاه چوغلته بیلیرز . هانکی
ساحیه باقسه ق ، مدنی ، صحی ، اجتماعی ، زراعی ...
هانکی موضوعه ال اوزاتسه ق ، علمی بر تدقیق
امکانلرغیه قارشیلایشیرز . تورکیه ده علمی
تدقیقلرده بولونمق ایسته یلر ایچون چوق آجی
بر محرومیتدر : مملکتمزده ، هیچ اولمازسه
اون سنه یه راجع ایستاتستیک یوقدر . حتی
مملکتمزک هنوز نفوسی معلوم دکلدر . حالبوکه اجتماعی
ساحه ده هر علمی تدقیقک ، هر تجربه نك اساسنی
رقم تشکیل ایدر .

شیمدی یه قدر کلن حکومتلر بولزومی
آ کلا یامامشلردر . شایان تشکردر که تورکیه
جمهوریتی عمومی بر نفوس تحریری ایچون
حاضر لقلره باشلادی . بر آی صوکره ، نفوسمزک
صایلدینی کون ، تاریخمزک بللی باشلی حادثه لرندن
برینی تشکیل ایدره جکدر . چونکه بوندن
صوکره ، هر هانکی بر مسئله حقنده تدقیقاتده
بولونانلر : « ایلك عمومی نفوس تحریری اولان
فلان تاریخده ... » جمله سنی دایما یازیلرینک
باشنه قویا جقلردر .

میلیونلرجه انسانی ، هیچ بر فردی

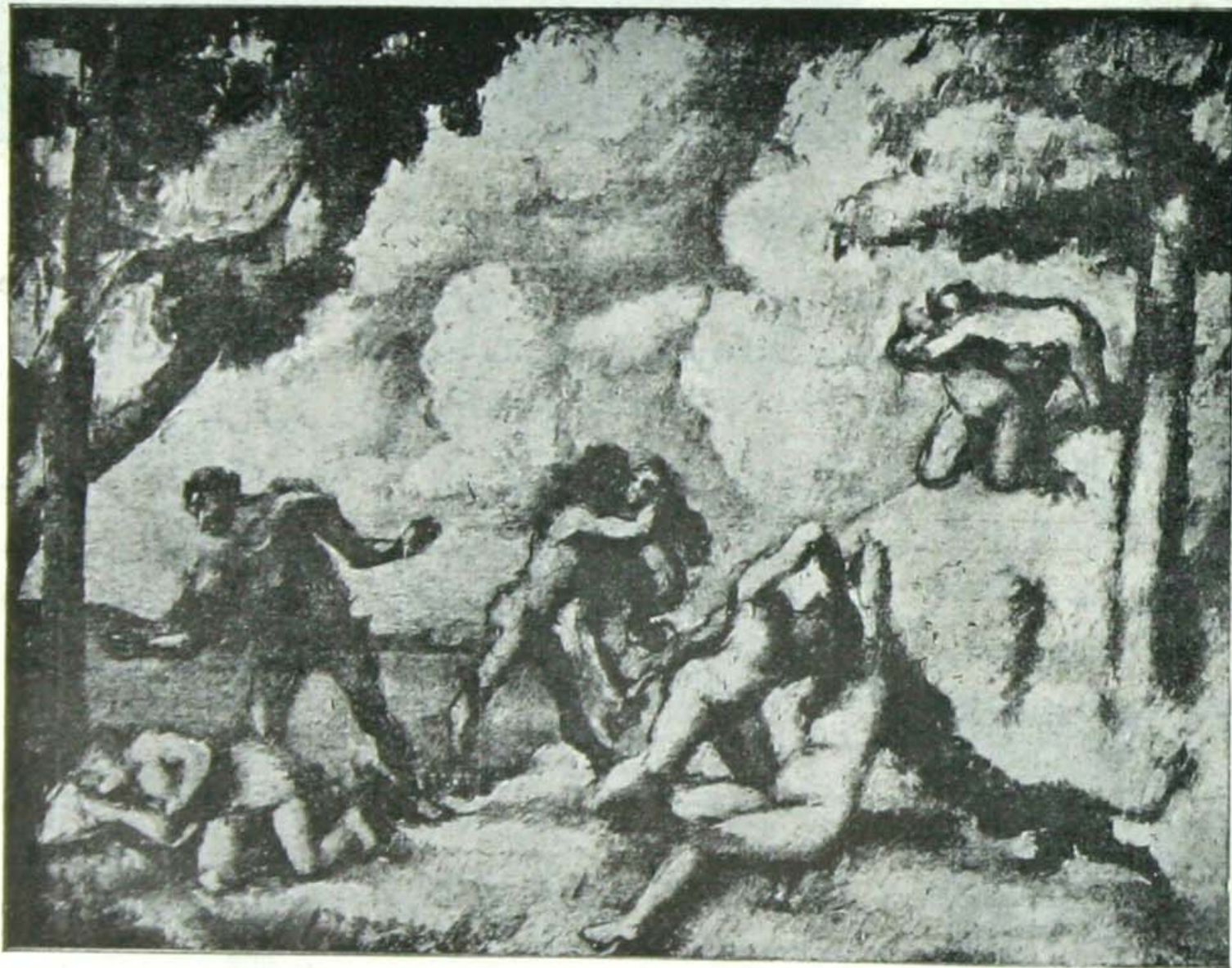
اونو تماندن ، اک قیسه بر زمانده صایمق بویوک
بر اختصاصه محتاج بر ته کنیک مسئله سیدر .
فقط جدی و علمی صورتده نفوس تحریری ،
عینی زمانده وطنداشلرک مدنی سوبه سنی کوسترن
بر نوع امتحاندر . هر فردده بر طاقم حقلر
بخش ایدن ، بو کامقابل هر فرددن بر چوق وظیفه لر
ایسته ین ده موقراسی اداره لری ایله هر حق
اوزرینه آلان و هر وظیفه نك آمری عدایدیلن
اوتوقراسی اداره لری آراسنده کی فرق ، یالکز
بر حکومت شکلی دکل ، بالخاصه بر اخلاق
فرقیدر . خلق حکومتلرینک خصوصی بر
اخلاقی واردر . قانونی بر مؤیده یه مالک اولسون ،
یاخود صرف وجدانی واختیاری عدایدیلرین ،
ده موقراسی حکومتلرینک انتظامی آنجق بو
اخلاق ایله قائمدر . بو اخلاقی دستورلرله عمل
ایتمه ین ملترلر کندی کندیلرینی اداره یه لایق
اولمازلر . ایشه بو اخلاق قاعده لرندن بری ده
« کندیک کیزلرله ! » دستوری شکلنده افاده
ایدیلن بیلیر . اوتوقراسی حکومتلرنده ، فردلر
دولته هر درلو تماسدن اجتناب ایدرلر ، هر
معامله ده دولتی آلداتمقدن ذوق دیوارلر .
چونکه بوتماس و معامله ، تابع ایله متبوع
آراسنده ، حاکم ایله محکوم بیننده بر مجادله در .
حالبوکه ده موقراسیده خلقک حکومتله تماسی
بالذات کندی منقعلریله تماسی دیمکدر . بو حقیقی
ادراک ایدره ک نفوس تحریری اشناسنده هر وطنداشک
بواشی قولایلاشدیرمسی اخلاقی بروظیفه در .
هر کس اطرافنده کیره بالخاصه شونی

صنعتده اختلال

بر شکل معماری = Farmprohlem دوغوردی :
نمونه سیسینیزم ، رسم - انشا ته کینقنک قطعی
قاعده لرینی جوزیور ؛ قیلاسیقنرک ، رومله
نیکلرک شکل مکملیتی برینه دو یغو = Sinn
نک اولچوسز افاده سنی اقامه ایدیوردی .
ایتالیان صنعتکارلری ، بو آرایشک تاثیرینه
قایلدیلر ؛ فوتوریزم = Futurisme دوغدی . ایتالیا

خلق اوزهرنده کی فسوتی غائب ایتشدی .
اجتماعی کثافتلر آرتیور ، استحصال شرطلری
دکشیور ، بویوک صنایع اوزون آدیملرله انکشاف
ایدیوردی . یکی فکرلر ، کتله لری آرقاسندن
سور وکله یوردی . روماتیک لره عشق ، کنچ روحلره
آرتیق هیجان ویرمه یوردی .
شمالک حرکتلری ، فرانسر ساملرینه سرایت

اون سکننجی عصرک صوکی ، صنعتده
اختلالک باشلادینی ییللردر . بوییلرده آوروپانک
ایکی مدنیت دنیاسی ؛ لاتین ملتلی : فرانسر ،
ایتالیان ، اسپانیولر . شمال - جهرمه ن ملتلی :
آلمان ، هولاند ، اسقاندینا وایلرک صنعت تلقیلری
یکدیگرندن فرقلیدی . لاتین دنیاسی ، قیلاسیق صنعتک
بویودیکی قوجاقدی ؛ قیلاسیق صنعتک ذوقنه

پاول سه زان ک اثری . پارسده در .

طریقه ییسه

فوتوریزمی ، سیمبولیزم ک ناتورالیزم ایله قاریشیق
برشکلیدی . ایتالیا لی فوتوریزم صوکلرده
Valori Plastici مکتبنی تأسیس ایتدیلر . شمال
دنیا سنک اوچ قدرتلی استادی ، هوللاندالی غوق
= Goqh ، نوروه جلی مونخ = Munch ،
اسویجره لی هودلر = Hodler صنعتک اختلالنی
کنیشلدیلر ، دریشلدیلر .

ایتدی . سه زان = Cézanne ایلك تابولورینی
تشییرایتدیکی زمان ، ایپسهنک اثرلرینی تیاترولرنده
اویناتمایان فرانسلر ، ولوله لر قوباردیلر . بوکارغما ،
فرانسر نه مپره سیسینیزم = Ympressionisme
۱۸۹۰ ده جانلیلغنی کوستردی . قاقوون =
gauguin ، سورات = Seurat استاد سه زانک
آجدینی چیغبرده یوردیلر . صنعتده اختلال ،

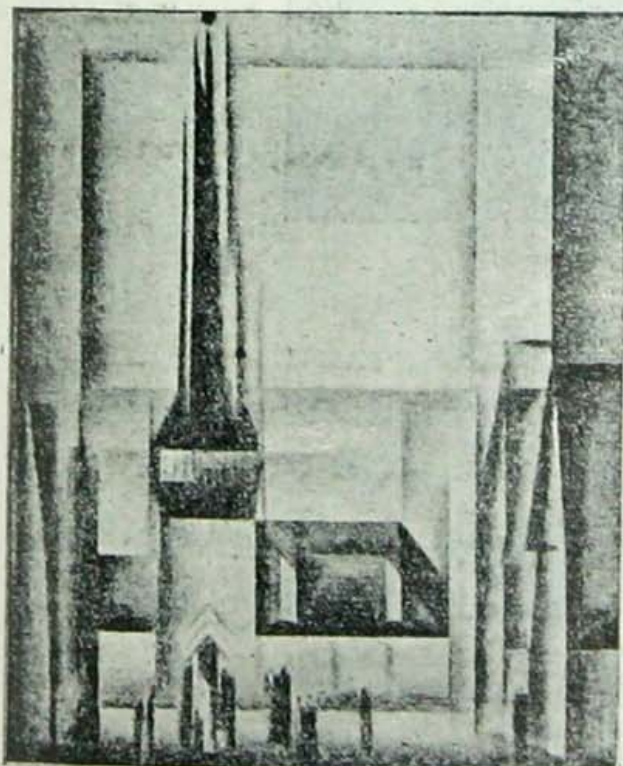
باغلیدی . شمال دنیاسی ، قیلاسیسینیزم ک تاثیرندن اوزاق
قالمشدی . شماللیلر ، چوشقوندیلر ؛ کنیش افقلر ،
اونلرک قانادلری ایچون آچقیدی . ایپسهن ، اثرلرینی
نشر ایتش ؛ قیریق ، نغمه لرینی بسته له مشدی .
قولاقلری یکی کوزه لکلر ایشیدیور وکنارده
روسیه ، ایچدن ایجه یاتیوردی .
آوروپاده یکی فکرلر دوغیوردی . دین ،

آهنك ، تناظر ، نسبت . . . افاده يه كندی .
معناسی ویرن چیزکی ، و اساس قاراقهری
رنكلرك خلیطه سنده اولدورن بویا ، دویغو =
Sinn یی بوغمامالی . قیلاسیق مکتب قاعده لری ،
چیزکی ، بویا دائما اساس قاراقهرک یاردیمجیسی
ماهیتند قالمالیدر . قاراقهر ، صنعتکارک یاراتدینی
ترکیبی بر مفهومدر . قاراقهری افاده ایچون
قوللانیلان واسطه لر و تفرع لر مکملشدکجه ترکیب ،
اساس افاده سنی غائب ایدر . حدسی ، تالی شیلر
اوزه رنده داغیتیق ، ائرك ترکیبی کوزه للکنی
اولدیریور .

لیونل فاینیگر = Lionel Faininger
کلیسای ادعائک الک موفق ائیدر . رسامک
کلیسای ارضک نره سنده در ؛ بوم بوش بر سطح ،
صولوق قیصا برجهه ، دار قاپولر ، پنجره لر . .
وقوله لر . . اوزون ، اوزون قوله لر . . روحک
درینلکلرینی یوقلائیکنز . اوراده بولاجفکنز
کلیسا مفهومی بواوزون قوله لر در .

رسام ، بومشترک مفهومی سزمش و اونی افاده
ایتمشدر . موفقیتی ده بوراده در : افاده ایدرکن
لزامسز تفرع لرله اساس قاراقهری اولدورمه .
مشدر . اونی جانلی اولارق آفاقیشدیرمشدر .

آلمان مکتبی نک بویوک استادلری : نیمیل
نولده = Emil Nolde ، به قان Bechmann
تراژدی یه اهمیت ویردی لر . وشبه لر دولو

کلیسا لیونل فاینیگرک اثری

ماقس به قازک اثری برلینده در .

کیجه

اوقشایچی پره نیپیلری ، روحلری آتشله یوردی .
روسیه ده صنعت اختلالی ، قولله کتیف غایه لره
دوغرو کیتدی .

روسیه لی بولداش ، یکی بر مکتب
قورمادی . فرانسز ، آلمان . . . مسلکداش لرینک
حرکتندن متأثر کورونویوردی . اونک یاننده
اوندن داها قوتلی ، رسام قاقال = Chagall
اورژینال اثرلری ایله نظر دقتی جلب ایتدی .
او ، پیسقولوژی یه فضله اهمیت ویریوردی .

صنعتک آرایشی عمومی حربه قادار ،
سونوک دوام ایتدی . حرب ادطاری ،
خاطره لر ی او یانیدی . اختلال دالغهمی ظاهرده
کری یه چکیلدی . فقط حقیقتده جهان حربنک
قسوتلی امیدسزلکی ، آرایشک قیویلجملری ایله
طوتوشدی . حربک صوکی ، انسانیتک یکی
جریانلری ، عرفان مناسباتی ، بین الملل سرکیلر
اختلالک افقی کنیشلندی .

کنج آلمان صنعتکارلری بویله دوشونو .
یورلردی : چیزکی ، یالکنز بر افاده واسطه سی =
Ausdrucksmitel و بویا ، انجق اونک یاردیمجیسیدر .

کنج صنعته هجوم ایدنلر ، اونی بر نوع
نه کزوتیزم ، برنوع فانتاسیزم شکلنده کوردیلر .
کیمی میستیسیزمک تکراری ، کیمی شرق
صنعتک آوروپاده دوامی در دیدی . آرایش ،
نه کزوتیزم ، فانتاسیزم ، میستیسیزم دکلدی .
و شرق صنعتک دوامی دکلدی . قاراقهر
Charakter ک عمومی خطی = Umriß
افاده ایدی .

سه زان فکرینی بویله سویله یوردی :
« کائناتی مربع = Kubis ، قاعده = Regel
ودائر = Kugel یه ارجاع ! » سه زانک
ایلك تجربه لر ی ایله باشلایان کوبیزم = Kubisme
۱۷۰۹ ده ایلك قدرتلی اثرلری ویردی . کوبیزم ،
چیزکی و بویانک یاننه بر یکیلک علاوه ایتدی :
اوبژه نك پیرزماسی . . .

۱۹۱۱ ده آرایشی ، یکی بر قوت جانلاندیردی .
روسیه لی قاندینسکی = Kandinsky قوتلی اثرلری
ایله اورتابه آتیلدی .

روسیه ده ادبیات ، غربک اختلالی بسله یچی
اثرلر اورتابه آتمشدی . اجتماعی انقلابلرک حسی

ئەمىل نولدەنك اثرى

مزارە اينىرېسە

دوغرىيور . كنج رساملرمزدن برايكىسنىك
صوك غلطةسراى سر كىسندە تشېر ايتدكلرى
اثرلردن آ كلايورم كە بو چىغىردە يورويورلر .
ادىياتمزدە ايسە اختلالك ايزلرى داها بارزدر .
ئەمپرەسىيونىزم ايله قارىشيق سەنبوليك
بدىعەلر ياراتان احمد هاشم ، بزدە شەرك مەنا
و افادەسندە ايلك اختلال آتشنى ياقاندر .
اونك « پىالە » سندە ئەمپرەسىيونىزم ك چوق
كوزەل مثاللىرىنە تصادف اولونابىلەر . كنج
شاعر ناظم حكمت ، آلمان استادلرك يولندە
يورومكەدەر . تياترومزدە ارطغر ك محسن بو
اختلالى سزىمش كورونويور . يازىق كە واسطە
سزلق اونى ، باغلايور .

صنعتدە اختلالك افقلمزىدەكى عكسى ،
بو، برقاج اثردن عبارتدر . بووادىدە اك قدرئلى
حركىتى كنج رساملرمز كوستانرييور .

خېلىل دراد

اختلالك آلمانىادە تاثيرى چوق آقېچى
اولدى . هوفر ، وايس غەرىبەركې كنج رساملر ،
استاد سەزانك الهامى ايله غدالندىلر . آلمانىادە
ايلك حركتلرە ايكي قادىن صنعتكاردە قارىشىدى :
پاولا مودەرزون بەقەر و كەتەغولويچ ... دنيانك
اك بويوك قادىن رسامى كەتەغولويچ ، آلمانىادە
اختلالك آناسى عداولونور . اثرلرى ، مضطرب
خلق كتەلەلرينك اك جانلى عكسلىدر . ايمپرا .
طورلق دورندە اثرلرينك تشېرى ممنوعدى .

اون سىكزنخى عصر ك صوك سەنلەرنەدە
باشلايان اختلال ، عكسى داغدن داغە دوشن
كىجە آتشلرى كې آوروپانك بوتون اولكەلرېنى
ساردى . ورسەدن هيكلتراشلفە ، معماريدن
ادىياتە كچەرك كوزەل صنعتلرك ھەرىسندە
عكسلر ياپدى . تاريخ كەھىچ بردورندە انسانيت ،
صنعتدە بو قدر كنىش ودرىن اختلال ياپمادى .

يارىم عصرى دولدوران بو آرايش ھەنوز
يېتمەش دكلدر . صنعتدە اختلال ، يېرىم ، فوتورىزم ،
دادا ايزم ، كوپىزم حالندە ، يېكى تلقىلەر ، يېكى اثرلر

متافىزىقى صارصدىيار . ئەمىل نولدەنك مزارە
(ايندىرىش) ى باقانك (كىجەسى) بو يولك
اك موفق اثرلىدر .

اختلالك باباسى ، سەزاندەر . سەزان ۱۸۳۹ دە
دوغدى ، ۱۹۰۶ دە اولدى . ۱۸۷۹ دە يالكرز
باشنە قىلاسىق صنعتى بېقىدى . بو يىللردە ياراتدىنى
غاوغاسى اك نفىس اثرلەردن بريدەر . اثرلرى كوزەللكلرە
دولودر . قاووقىن ، ۱۸۴۸ دە دوغدى ، ۱۹۰۳ دە
اولدى . دە قوزاتىف رساملردە خارقالعادە
يېكىلكلر ياپدى . ئىشە وشطارت دولو بر آدمى .
حياتندە صنعتك ظفرى كوردى .

فرانسەدە دوغان اختلال ، شەمال دنياسندە
بو بودى ، شەمال دنياسندە كوكلەشىدى . ھوللاندىلى
غوق ، ۱۸۵۳ دە دوغدى . چوق سەويلەن
بر رسامى . حياتك صوك اوچ سەسەندە
اختلال آتشلە ياندى . او ، چىچكارى ، اودالرى ،
طوپراغى ، كوكارى سەوييوردى . دورغون
طبيعتك وجدىنى دويويوردى . اثرلرى دورغون
طبيعتك انطباعلىدر . ۱۸۹۰ دە اولدى .

ھودرلەر ۱۸۵۳ دە دوغدى . اثرلرى وضوحك
كوزەللكلىدر . ۱۹۱۷ دە اولدى .

نوروچلى مونخ ۱۷۶۳ دە دوغدى .
اثرلرى نوروچك مضطرب عكسلىدر .

رەمى اورمانە

ھەنرى روسە آوك اثرى .